

На основу члана 16. став 1 Закона о заштити узбуњивача (службени гласник РС бр. 128/14 у даљем тексту: Закон), Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених (службени гласник РС бр. 45/15, у даљем тексту : подзаконски акт) и члана 29. став 1. тачка 9. Статута Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду, Управни одбор је на седници одржаној дана 24.02.2016. године донео :

ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

Члан 1.

Овим правилником уређује се начин унутрашњег узбуњивања у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ у Београду, (у даљем тексту: Библиотека), начин одређивања овлашћеног лица у Библиотеци у поступку унутрашњег узбуњивања, као и друга питања од значаја за унутрашње узбуњивање у Библиотеци у складу са Законом и подзаконским актом.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом Правилнику и другим актима донетим на основу одредби овог Правилника имају следеће значење:

ОВЛАШЋЕНИ ОРГАН је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе или носилац јавних овлашћења надлежан да поступа по информацији којом се врши узбуњивање у складу са законом.

ШТЕТНА РАДЊА је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којом се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којом се та лица стављају у неповољнији положај.

УНУТРАШЊЕ УЗБУЊИВАЊЕ је откривање информације послодавцу.

УЗБУЊИВАЧ је физичко лице које врши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву.

УЗБУЊИВАЊЕ је откривање информације која садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера. Информација може да садржи потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу. Послодавац и овлашћени орган дужни су да поступају и по анонимним обавештењима у вези са информацијом, у оквиру својих овлашћења.

Члан 3.

Директор Библиотеке одлуком, из реда запослених у Библиотеци одређује лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуђивањем у смислу одредби Закона и подзаконског акта (у даљем тексту: Овлашћено лице).

Одлука из става 1. овог члана објављује се на огласној табли Библиотеке и доставља запосленима у Библиотеци електронском поштом на њихове службене e-mail адресе.

Члан 4.

Поступак унутрашњег узбуђивања започиње достављањем информације овлашћеном лицу:

1. Писмено, електронском поштом на службену e-mail адресу овлашћеног лица, непосредном предајом писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуђивањем, обичном или препорученом поштом.

2. Усмено на записник.

У случају из става 1. тачке 1. овога члана, под временом подношења информације сматра се:

а. Ако је поднесак упућен електронском поштом – време које је назначено у потврди о пријему електронске поште у складу са Законом.

б. Ако је поднесак упућен препорученом поштом – датум предаје поштом.

ц. Ако је поднесак упућен обичном поштом – датум пријема поштом у Библиотеци.

само Овлашћено лице може да отвори обичну и препоручену пошту на којима је означено да се упућују лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуђивањем код послодавца или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуђивањем.

Члан 5.

Уколико се достављање информације врши непосредном предајом писмена или усмено, о информацији у вези са унутрашњим узбуђивањем саставља се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуђивањем и то приликом пријема писмена, односно приликом узимања усмене изјаве од узбуђивача.

Потврда из става 1. овог члана израђена на меморандуму Библиотеке, оверена печатом Библиотеке, садржи следеће податке:

1) кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуђивањем;

2) време место и начин достављања информације у вези са унутрашњим узбуђивањем;

3) број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуђивању;

- 3) број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуњивању;
- 4) податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени.

Потврду из става 1. овога члана обавезно потписује Овлашћено лице а може је потписати и узбуњивач са навођењем података о узбуњивачу, уколико он то жели.

Члан 6.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се усмено на записник. Овлашћено лице дужно је да узбуњивача, пре давања изјаве о информацијама у вези са унутрашњим узбуњивањем :

- 1) обавести о његовим правима прописаним Законом, а нарочито да не мора откривати свој идентитет, односно да не мора потписати записник и потврду о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) поучи га да своје информације у вези са унутрашњим узбуњивањем даје под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, те да давање лажног исказа представља кривично дело предвиђено одредбама Кривичног законика.

Члан 7.

Записник из члана 6. овог Правилника садржи:

- 1) податке о Библиотеци и лицу које саставља записник;
- 2) време и место састављања;
- 3) податке о присутним лицима
- 4) опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, податке о времену месту и начину кршења прописа из области радних односа, безбедности и здравља на раду, људских права запослених, опасности по њихов живот и здравље, општу безбедност, животну средину, указивање на могућност настанка штете великих размера и друго;
- 5) примедбе узбуњивача на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;
- 6) подаци о Овлашћеном лицу и његов потпис;
- 7) печат Библиотеке

Члан 8.

У случају анонимних обавештења поступа се у складу са Законом. Библиотека не сме предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

Члан 9.

Након пријема информације Библиотека је дужна да по њој поступи без одлагања а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације. У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем предузимају се одговарајуће

радње о чему се обавештава послодавац као и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Библиотека је дужна да предузме све расположиве радње и мере у циљу утврђивања и отклањања неправилности указаних информацијом, као и да обустави све утврђене штетне радње и отклони њене последице.

Члан 10.

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, Овлашћено лице може узимати изјаве од других лица о чему саставља записник који садржи:

- 1) податке о Библиотеци и лицу које саставља записник;
- 2) време и место састављања;
- 3) податке о присутним лицима
- 4) опис утврђеног чињеничног стања поводом информације у вези са унутрашњим узбуњивањем; 5) примедбе присутног лица на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;
- 6) подаци о овлашћеном лицу и његов потпис;
- 7) печат послодавца.

Члан 11.

Библиотека је дужна да узбуњивачу на његов захтев пружи обавештења о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Библиотека је дужна да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Члан 12.

По окончању поступка Овлашћено лице саставља извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, који се у по једном примерку достављају Библиотеци и узбуњивачу.

Извештај из става 1. овог члана садржи:

- 1) време, место и начин пријема информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) радње које су након тога предузете у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 3) која су лица обавештена о радњама предузетим у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем уз навођење датума и начина њиховог обавештавања;
- 4) шта је утврђено у поступку о информацији уз навођење конкретног чињеничног стања, да ли су утврђене неправилности и штетне радње као и њихов опис, као и да ли су такве радње изазвале штетне последице;
- 5) подаци о овлашћеном лицу и његов потпис

6) печат Библиотеке

Узбуњивач се може изјаснити о извештају о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од 8 дана од дана достављања извештаја.

Члан 13.

На основу поднетог извештаја Овлашћено лице предлаже мере у циљу отклањања утврђених неправилности и начин отклањања последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од 15 дана од дана достављања извештаја Библиотеци и узбуњивачу.

Ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем могу да се предузму одговарајуће мере на основу извештаја из става 1. овог члана, о чему Овлашћено лице подноси предлог мера.

Члан 14.

Предлог мера из члана 13. овог Правилника обавезно садржи:

- 1) податке о Библиотеци и лицу које саставља записник;
- 2) време и место састављања;
- 3) навођење и детаљан опис неправилности штетних радњи и последица ових радњи у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем;
- 4) конкретне мере које се предлажу ради отклањања наведених неправилности и последица
штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем као и
рокови за њихово извршење;
- 5) образложење због чега се баш тим предложеним мерама отклањају утврђене неправилности и последице штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 6) подаци о овлашћеном лицу и његов потпис;
- 7) печат Библиотеке

Члан 15.

Узбуњивач има право на заштиту у складу са законом ако:

- 1) изврши узбуњивање у Библиотеци, овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом;
- 2) открије информацију која садржи податке о кршењу прописа и друго, у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од 10 године од дана извршења те радње;
- 3) ако би у тренутку узбуњивања на основу расположивих података у истинитост информације поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Члан 16.

Право на заштиту од узбуњивања имају и повезана лица.

Повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Члан 17.

Лице које тражи податке у вези са информацијом има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Члан 18.

Овлашћено лице дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Овлашћено лице је дужно да приликом пријема информације обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача Овлашћено лице дужно је да о томе пре откривања идентитета обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Члан 19.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотрбу узбуњивања врши лице које:

- 1) достави информацију за коју је знало да није истинита;
- 2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи против правну корист.

Члан 20.

Информација може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су претходно означени као тајни у складу са прописима о тајности података.

Ако су у информацији садржани тајни подаци узбуњивач је дужан да се прво обрати Библиотеци а ако се информација односи на Овлашћено лице информација се подноси директору Библиотеке.

У случају да Библиотека није у року од 15 дана поступила по информацији у којој су садржани тајни подаци, односно ако није одговорила или није предузела одговарајуће мере из своје надлежности, узбуњивач се може обратити овлашћеном органу.

Изузетно од става 3. овог члана, у случају да се информација односи на директора Библиотеке информација се подноси овлашћеном органу – Савету Универзитета у Београду, који именује директора.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбунити јавност, ако законом није другачије одређено.

Узбуњивач и друга лица су дужни да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

Члан 21.

Библиотека је у оквиру својих овлашћења дужна да заштити узбуњивача од штетне радње као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње.

Библиотека не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

- 1) запошљавање;
- 2) стицање својства приправника или волонтера;
- 3) рад ван радног односа;
- 4) образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
- 5) напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
- 6) дисциплинске мере и казне;
- 7) услове рада;
- 8) престанак радног односа;
- 9) зараду и друге накнаде из радног односа;
- 10) учешће у добити послодавца;
- 11) исплату награде и отпремнине;
- 12) распоређивање или премештај на друго радно место;
- 13) непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица;
- 14) упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Члан 22.

Забрањено је предузимати штетне радње.

У случајевима наношења штете због узбуњивања узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

Члан 23.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од 6 месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно 3 године од дана када је штетна радња предузета.

Члан 24.

Овај Правилник објављује се на интернет страници Библиотеке и огласној табли Библиотеке.

Овај Правилник доставља се свим запосленима и радно ангажованим лицима у Библиотеци електронском поштом на њихове службене e-mail адресе, са обавештењем о њиховим правима која су предвиђена Законом, о чему та лица дају писану изјаву да им је предметно обавештење достављено и да су упознати са датим правима.

Члан 25.

Овај Правилник ступа на снагу протеком рока од 8 дана од дана објављивања на огласној табли и интернет страници Библиотеке.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Проф. др Душко Витас